

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa M. A. S. i Z. S. (następców prawnych J. B.)
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 czerwca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 września 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie M. A. S. i Z. S. wnieśli do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 września 2021 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 lutego 2017 r. poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 456 719 zł oraz oddalenie apelacji pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) w pozostałym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego wskazania, które przepisy mają być poddane wykładni Sądu Najwyższego. Konieczny jest również opis wątpliwości związanych z wykładnią powołanych przepisów, polegający na zarysowaniu możliwych sposobów jej dokonania, wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawieniu własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie należy również, choćby przykładowo, wskazać orzeczenia, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15; z dnia 27 listopada 2015 r., IV CSK 330/15), przy czym nie chodzi tu o rozbieżności w wykładni pomiędzy sądem pierwszej i drugiej instancji, które orzekały w danej sprawie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13). Jeżeli jednak Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, brak jest interesu publicznego w przyjęciu takiej skargi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II UK 515/13; z dnia 16 lipca 2013 r., II UK 142/13).

Skarżący podnieśli, że w sprawie zachodzi potrzeba dokonania wykładni art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 160 § 1 i 2 k.p.a. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 7 ust. 1 oraz 5 i 8 dekretu z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy. W ocenie powodów zachodzi potrzeba wyjaśnienia, czy w ramach ustalenia zakresu prawnie relewanego uszczerbku, polegającego na utracie lokali, za który odpowiedzialny jest Skarb Państwa, za wydanie nieważnej bądź wydanej z naruszeniem art. 156 § 2 k.p.a. decyzji odmawiającej przyznania prawa własności czasowej (użytkowania wieczystego) nieruchomości oraz przejmującej na rzecz Skarbu Państwa własność budynku spełniającego warunki art. 5 Dekretu warszawskiego, wartość tego uszczerbku

powinna zostać pomniejszona o równowartość nakładów (ewentualnie niezamortyzowanych), poniesionych na naprawę budynku ze zniszczeń wojennych jeszcze przed wydaniem decyzji odmawiającej przyznania prawa własności czasowej (użytkownie wieczystego) oraz przejmującej na rzecz Skarbu Państwa własność budynku. Na uzasadnienie potrzeby dokonania wykładni skarżący powołali kilka rozbieżnych orzeczeń Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy nie podziela argumentacji zawartej w tej części wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, ponieważ orzeczenia przytoczone przez skarżących nie są rozbieżne. W każdym z czterech przedstawionych przez skarżących orzeczeń (w wyrokach SN z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 190/15; z dnia 19 czerwca 2018 r., I CSK 507/17; z dnia 10 maja 2019 r., I CSK 629/18 oraz w postanowieniu z dnia 8 maja 2014 r., I CSK 565/13) Sąd Najwyższy przyjął, że zasada *compensatio lucri cum damno* znajduje zastosowanie, jeżeli właściciel nieruchomości uszkodzonej w czasie działań wojennych byłby sam zmuszony ponieść nakłady na jej odbudowę, różne natomiast były okoliczności faktyczne leżące u podstaw poszczególnych spraw.

Natomiast dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisa mi prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z dnia 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z dnia 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z dnia 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z dnia 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z dnia 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący wiążą oczywistość zasadność z naruszeniem art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd odwoławczy wniosków wynikających z głównej i uzupełniającej opinii biegłego, sprzecznych z ustaleniami przedstawionymi przez powodów. Zarzut przywołany na poparcie oczywistej zasadności stanowi niedozwoloną na mocy art. 398³ § 3 k.p.c. polemikę z ustaleniami faktycznymi sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.